

בד' התו' שא"צ לקרוע טומטום כדי למולו

הגרע"א בשו"ע יו"ד סי' רס"ב כ' בשם מהריק"ש דאף שטומטום שנקרע חייב במילה אבל א"צ לקרועו, ובאמת שמפורש כן בתוס' יבמות ר"פ הערל דף ע' ע"א ומכוח זה הוכיחו דהואיל ומבואר דטומטום אינו אוכל בתרומה משום ספק ערל, והרי א"צ לקרועו, א"כ מוכח דאף שא"צ למולו מ"מ חשיב ערל, ודלא כר"ת דמי שמתו אחיו מחמת מילה שאין מלין אותו דלא חשיב ערל ע"ש. ובאמת שיש להבין למה א"צ לקרועו, ואולי משום שהוא פק"נ וע' בפרי יצחק ח"א סי' ל"ב.

והנה טומטום הוי ספק ונחלקו הראשונים בספקא דאורייתא לחומרא שד' הרמב"ם מדרבנן וד' הרשב"א מה"ת, וכ"ז לענין איסור ולענין מצוה ד' הרי"ט אלגזי בבכורות פרק ג' סי' מ' דגם להרמב"ם ספק מה"ת לחומרא, והפרי מגדים או"ח סי' י"ז ס"ק ב' וסי' ש"ה ס"ק ד' וסי' שד"מ ס"ק א' ובס' תיבת גמא עה"ת פ' וירא כ' דאף להרשב"א ספק מצוה לחומרא רק מדרבנן, ובמאירי חגיגה דף ד' מבואר שספק מצוה דינו כספק איסור דלהרמב"ם לקולא מה"ת ולרשב"א לחומרא מה"ת, וע' עונג יו"ט סי' י"ד שג"כ נקט כן. והנה אי ספק מצוה לחומרא מה"ת ודאי דק' למה א"צ לקרועו, וגם אי הוי רק מדרבנן צ"ב למה א"צ לקרועו מדרבנן. וגם בתו' מבואר שגם בביצוי מבחוח שהוא ודאי זכר א"צ לקרועו.

וי"ל שהרי במצוה א"צ לבזבז אלא עד חומש כמבואר ברמ"א או"ח סי' תרנ"ו והיינו שיש הגבלה כמה צריך ליתן עבור מצוה, ולא דמי ללאו שצריך כל נכסיו וגם חייב אא"כ הוא פיקוח נפש, וי"ל דלקרוע הוי כיותר מחומש ואין חייב בזה, וע' בשו"ת אגרות משה או"ח א' סי' קע"ב אודות חולה נפש שנמצא בביתו וא"י לשמוע שם תקיעת שופר ואם יצא לר"ה כדי לשמוע תקיעת שופר יחמיר מצבו, וכ' שא"צ לצאת שד"ז הוי כיותר מחומש. וכמו יש לדון במי שאכילת מצה מזקת לו ורק שאם יעשו לו ניתוח יוכל לאכול מצה האם חייב לעשות ניתוח או לא.

ובשו"ת אבני"ז יו"ד שכ"ה כ' דבקטן שנולד ברגל עקום ואפשר לעשות לו ניתוח ליישר לו רגלו אבל אם ימולו אותו בזמנו לא יוכלו ליישר הרגל, וכ' באבני"ז שמותר ליישר רגלו דמ"ע א"צ לבזבז עליה יותר מחומש וד"ז חשיב כיותר מחומש. וע"ש שכי עוד טעם להתיר שכשעושים הניתוח קודם שמיני הרי עדיין לא נתחייב במילה. וע' בס' פסקי תשובה ח"א סי' ק"כ שהביא ד' האבני"ז והביא עוד מחלקת יואב ח"ב השמטות פ"ט שאין אדם מחויב לקיים מ"ע בקו"ע היכא שהמצוה תזיק לו ויבא לידי חולי שאין בו סכנה אבל לעבור בקו"ע לא. וע' בשו"ע סי' תע"ב סי' מי שאינו שותה יין מפני שמזיקו או שונאו צריך לדחוק עצמו ולשתות לקיים מצות ארבע כוסות, וע' במ"ב ר"ל שמצטער בשתייתו וכואב בראשו מזה ואין בכלל זה כשיפול למשכב מזה, וכ' בשעה"צ ס"ק נ"ב כנ"ל פשוט דאין זה דרך חירות, ולא כ' הטעם דהוי כיותר מחומש וי"ל ואפשר שכוונתו על חולי מועט שזה אינו יותר מחומש. והיינו שעל חולי שהיה מבזבז הון רב למנעו חשיב כיותר מחומש. והנה ע' מנ"ח סוף מצוה ה' דאפשר דמצות מילה ופסח שיש בהם כרת חמירי טפי וצריך ליתן עליהם יותר מחומש, ולפ"ז לא א"ש מש"נ כיון דעל מילה צריך ליתן יותר מחומש.

ואף שכרת יש רק על ערל עצמו ולא על אב שלא מל וא"כ לענין טומטום עצמו לא יועיל פ"י זה, אבל לענין שאין אביו חייב לקרועו י"ל סי' הנ"ל דלאביו אין כרת, והרי מבואר כן באבני"ז הנ"ל שא"צ יותר מחומש. אבל י"ל דחשיבא מצוה שיש בה כרת, ויש להוכיח כן דחשיבא מצוה שיש בה כרת מד' רש"י ברכות י"ט ב', (וע' רש"י פסחים צ"ב א' ד"ה דרך ויש לחלק דשם משמע במקום כרת ממש, וע' שבת קל"ג א' וברש"י ד"ה מילה בזמנה).

וע' בעל"ז סוכה דף כ"ה שהק' למה נענש משה רבינו על המילה והרי הי' עוסק במצוה ששלחו הקב"ה למצרים, ולתו' נ"חא דרך אם תיבטל המצוה הראשונה ולר"ן ק', ותו' דבגמ' בעמ' ב' יש ב' פסוקים על עוסק במצוה חדא על ק"ש ועוד על פסח ואמרנו בגמ' דפסח יש בו כרת ע"כ צריך ילפותא בפני"ע, והנה ילפותא זו היא לר' יצחק אבל לר' עקיבא ליתא לילפותא זו וא"כ י"ל דבאמת אין עוסק במצוה פטור ממצוה שיש בה כרת, וא"כ י"ל דעוסק במצוה אין פטור ממצות מילה שיש בה כרת, ואף שכרת יש רק על ערל עצמו ולא על אב שלא מל אבל מ"מ חשיבא מצוה שיש בה כרת.

וי"ל עוד נפ"מ לפי גי' א' ברמב"ם פ"ט מטומאת מת הי"ב דאף שכל ספק דאורייתא מה"ת לקולא אבל דבר שיש בו כרת מה"ת לחומרא והוכיח כן ממה שחייב אשם תלוי, וא"כ יש לדון דספק מילה לחומרא, ולפ"ז יש לדון אם גם על האב לחומרא.

והנה באמת שיל"ע דאף אי נימא דהוי יותר חמור מעשה וא"כ הוי כלאו שצריך ליתן כל נכסיו, ובאמת שיש מהאחרונים שנקטו שאין נפ"מ בין עשה ללאו אלא הנפ"מ היא רק בין אם עובר בשוא"ת לבין אם עובר בקו"ע, וע' שם בחת"ס על שו"ע או"ח שנקט כן וע"כ כ' דאיסור אכילה שהוא איסור עשה צריך גם ליתן כל נכסיו ולאו שאין בו מעשה א"צ וכגון לאו דלאו תותירו א"צ אלא חומש, וע' רע"א בשו"ע יו"ד סי' קנ"ז ס"א בשם חות יאיר סי' קל"ט דלאו שאין בו מעשה דינו כעשה ובתשו' ריב"ש סי' שפ"ז מבואר דלאו שאין בו מעשה צריך ליתן כל אשר לו, וע"ש בפ"ת, וע' שו"ת מהרי"ל דיסקין פסקים סי' כ"ב ד"ה והנה בגוף, וא"כ אף אי כרת חמיר אבל אם אין הדבר תלוי אלא במעשה אין נפ"מ בזה.

אולם י"ל דאף אם מצוה שיש בה כרת חמירא טפי, אבל י"ל דספק מצוה שיש בה כרת כיון שאין חיובו אלא משום ספק דאורייתא לחומרא אין בזה חומר של כרת וע"כ א"צ לבזבז בזה יותר מחומש ושוב י"ל כהנ"ל. (והנה יש לחקור אם בספק דאורייתא לחומרא יש בזה את שם האיסור או דאינו אלא איסור בפני"ע של ספק דאורייתא לחומרא, וא"כ ודאי שאין בזה חומר של כרת, אבל גם אם נימא שיש לזה אותו שם איסור אבל מ"מ אין לזה חומר של ודאי כרת) אלא שבתו' הרי מבואר שגם בידוע שהוא זכר א"צ לקרועו.

תחיית המתים דיצחק

בב"מ פ"ה ב' גזר רבי תעניתא אחתינהו לר' חייא ובניו אמר משיב הרוח ונשבה זיקא אמר מוריד הגשם ואתא מיטרא כי מטא למימר מחיה המתים רגש עלמא כו', והק' התו' הרי תחיית המתים הוזכרה גם בתחילת הברכה, ובחי' הריטב"א הישנים כ' ומצאתי בתי' קו' זו בשם הרב רבי שלמיה ז"ל שכתב דג' פעמים מזכיר תחיית המתים באתה גבור, ב' פעמים קמאי על שם שעבר על שם שהחיה הקב"ה את יצחק שנעקד ורצה אברהם לשוחטו והקב"ה החייהו וצוהו שלא יגע בו, ועל שם אליהו ואלישע שהחיה מתים או על ידי יחזקאל שהחיה מתים בבקעת דורא, והלכך בהזכרה קמייא שמזכיר תחיית המתים ליכא למיחש שיחיה הקב"ה מתים, אבל תחיית המתים דסוף הברכה ונאמן אתה להחיות מתים הוא על שם העתיד שנאמן אתה להחיות מתים לעתיד לבא ועל זה אמר' כי מטא לאדכורי תחיית

ביטול רשות לנכרי

א. כי הרמב"ם בפ"ב מהל' עירובין ה"י שני ישראלים וגוי השוכנים בחצר אחת ועירבו הישראלים לעצמן לא הועילו כלום, וכן אם בטלו לגוי או בטלו להן או בטלו הישראלים זה לזה ונעשו יחיד עם הגוי לא הועילו כלום, שאין עירוב מועיל במקום גוי, ואין ביטול רשות מועיל במקום גוי, ואין להן תקנה אלא שישכרו ממנו רשותו ויעשה הגוי כאילו הוא אורח עמהן עכ"ל.

וצ"ב מש"כ הרמב"ם דאין מועיל שיבטלו רשותם לגוי, דמאי נפ"מ בזה אם יבטלו לא, אלא דהרי הגוי מותר בלא"ה בטלטול, ואילו הם אסורים גם אחר הביטול, דרבים אצל יחיד אין נעשים אורחים וכדאי' בדף ס"ט ע"ב.

והנה ד' הרשב"א בעה"ק דכמו דרבים אין נעשים אורחים אצל יחיד כמ' יחיד אצל יחיד אין נעשה אורח, והובא במי"מ פ"ב ה"ג, וכו"פ בשו"ע סי' ש"פ ס"ד, אך ד' הריטב"א בדף ס"ד דיחיד אצל יחיד נעשה אורח וכ"ד אכן העזר והובא בבא"ה, והנה אי נמצא כן הרי אפ"ל דנפ"מ באופן שהיה ישראל יחיד במקום נכרי שא"י לבטל לגוי, דאילו היה יכול לבטל היה נעשה אורח אצלו, אלא דבפשוט אין בזה נפ"מ כיון דישראל יחיד במקום נכרי אינו אסור כלל וא"צ ביטול, אלא דמצינו אופן שישראל יחיד אסור והוא בשתי חצירות זו לפנים מזו, דש"י הב"י בד' הרמב"ם שאפילו אינו יחודי בפנימית וישראל אחד בחיצונה אסור והובא בשו"ע סי' שפ"ב סעיף י"ז, ובהו איצטריך להך דינא דישראל אינו מבטל לגוי, דאל"כ היה חשוב אורח אצלו לפי הסוברים דיחיד אצל יחיד נעשה אורח. ועפ"ז היה א"ש בדשו"ע סי' שפ"ב ס"א וס"ב כי רק דאין מועיל שהעכו"ם יבטל ואין מועיל שישראל אחד יבטל לחבירו במקום נכרי, ולא כי ד"ז ישראל אין מבטל לנכרי, (ורק בבא"ה"ל שם העתיק ד' הרמב"ם אלו), וי"ל משום דכנס הנפ"מ הוא לענין אופן הנ"ל, דגוי בפנימית וישראל בחיצונה וכיו"א א"ש רק אי יחיד אצל יחיד נעשה אורח, והוא"ל ד' השו"ע דיחיד אצל יחיד אין נעשה אורח, א"כ בלא"ה אין נפ"מ בזה, כיון דגם אילו יועיל ביטול לא יוכל הישראל לטלטל, אך באמת שדחוק לפ' כ' ד' הרמב"ם דנפ"מ רק לאופן זה, כיון שהרמב"ם כ' וכן אם בטלו לנכרי, ומשמע מלשונם דקאי על רבים שביטלו לגוי ולא על יחיד, ושוב יק' מאי נפ"מ בביטול.

וי"ל דנפ"מ לענין מי שבא מהחוץ שהוא אורח והשתא אילו היה מועיל ביטול היה מותר לטלטל, ועוד נפ"מ לענין מומר דדיו נכרי, אך באמת הרי חייב במצוות, והשתא אילו היה מועיל ביטול היה מותר בעצמו לטלטל, והשתא ד"א לבטל לנכרי גם א"א לבטל למומר ואסור לו לטלטל, ונפ"מ שאסור להכשילו בטלטול, וגם י"ל נפ"מ לענין אמירה לנכרי, דאם היה מועיל ביטול א"כ נמצא דאין כאן ב' רשויות והיה מותר לומר לנכרי להוציא, והשתא דביטול לגוי לא מהני א"כ הו' אמירה לנכרי שבות. עוד נפ"מ מצינו לפמ"ש במג"א סי' ש"פ ס"ז, דכיון דמבואר ברש"י דרבים אצל יחיד אין נעשים אורחים א"כ חשיב כחוזרים ונוטלים רשותם א"כ ל"ש ד"ז כשמכניסים מחצר לביתו ועי"ז לא חשיב כמשתמשים ברשותם, ולפ"ז הרי משכחיל נפ"מ דהא אסורים לטלטל מחצר לבית הנכרי, אכן במ"ב שם ס"ק ט"ז הביא שהרבה פוסקים סוברים דג"ז אסור והוא בריטב"א ורשב"א, ובפשוט הוא משום דסברי דהא דרבים אצל יחיד אין נעשים אורחים, היינו דלגביהם לא חשיב ביטול ולא משום דחשיב שחוזרים ונוטלים רשותם, וא"כ דלגביהם לא חשיב ביטול ע"כ אסור גם מהחצר לביתו, והשתא לפ"ז ליתא להך נפ"מ.

ב. והנה בעיקר ד"ז דלא מהני שיבטלו לגוי, יש להעיר דהנה בגמ' דף ס"ב ע"א אי בשלמא ר"מ קסבר דירת עכו"ם שמה דירה אלא ר' אליעזר בן יעקב מאי קסבר כי אלא דכו"ע דירת עכו"ם לא שמה דירה והא דהנה שמה ילמד ממעשיו קא מיפלגי' כו' ואמרו רבנן אין עירוב מועיל במקום עכו"ם ואין ביטול רשות מועיל במקום עכו"ם עד שישכרו ועכו"ם לא מוגר כי חשיב עכו"ם לכשפים ולא מוגר, וכ' התנ' ד"ה ועכו"ם לא מוגר וא"ת ומעיקרא דס"ד דטעמא משום דדירת עכו"ם שמה דירה מ"ט דעירוב לא מהני ושכירות מהני, וי"ל דעירוב וביטול בדין הוא דלא מהני שאין העכו"ם מכיר בהם אבל יודע הוא שישראל קונה רשותו בשכירות, אבל השתא דאסיקנא שהוא כדיר של בהמה וכן הדין לא בעי מדי' צריך הוא לפרש מ"ט תקינו רבנן שכירות טפי מעירוב וביטול עכ"ל, ומבואר בתוס' דלח"ה דדירת עכו"ם שמה דירה לא מהני ביטול מעיקר הדין משום שעכו"ם אינו יודע לבטל אבל למסקנא דדירת עכו"ם לא שמה דירה ורק דתיקנו להצריך שכירות, א"כ ק' אמאי לא מהני גם ביטול דכיון דדירת עכו"ם לא שמה דירה א"כ א"צ ביטול גמור, ועי"ז צ"ל דהתקנה היתה שיועיל דוקא שכירות ולא ביטול כדי שיחששו להשכיר והעכו"ם חושש רק משכירות ולא מביטול, אולם בתוס' רבינו פרץ כ' וביטול רשות אינו מועיל כדמפרש בירושלמי לפי שהגוי רגיל להיות חוזר בו להשתמש בחצר ובמבוי, ונמצא שאין תקנה בפני"ע שלא יועיל ביטול בנכרי אלא שהנכרי אינו יכול לבטל כיון דרגיל לחזור בו, והנה טעם זה סגי לענין שהנכרי לא יכול לבטל, ובשלמא לתוס' י"ל דכ"ז נכלל בתקנה שיועיל רק שכירות ולא ביטול, אבל לתוס' ר"פ הרי לא מצינו תקנה שלא יועיל ביטול, ורק דעכו"ם א"י לבטל כיון שרגיל לחזור בו, אך אכתי אמאי לא יועיל ביטול של הישראלים לגוי.

והנה למ"ד דאין ביטול מחצר לחצר, י"ל דהוא"ל ודירת עכו"ם לא שמה דירה א"כ לא חשיב שגר בחצר זו וע"כ לא מהני שיבטלו לו, אך הרי קימ"ל דמהני ביטול מחצר לחצר, והי אפ"ל דמהני רק משום שיש לו דוירים בחצר אחרת ומבטלים לו, משא"כ נכר"ם שאין לו שום דוירים בשום מקום א"כ אפשר דמה"ט א"א לבטל לו, אך באמת דא"א לומר כן, דבגמ' דף ס"ח ע"ב גבי המחלוקת אי מבטלין וחוזרין ומבטלין אי מ"ט אין מבטלין וחוזרין ומבטלין לאו משום דכיון דבטליה לרשותיה אסתלק ליה מהכא לגמרי והוה ליה כבן חצר אחרת ואין ביטול רשות מחצר לחצר, ומבואר שם דלמ"ד מבטלין מחצר לחצר מהני שיחזרו ויבטלו, ואי נמצא דכל מה שמבטלין מחצר לחצר היינו רק משום שיש לו דוירים במקום אחר יק' אמאי חוזרין ומבטלין, והא אחר הביטול אין לו שום דוירים בחצר זו, והרי אין לו חצר אחרת, ומוכח דא"צ שתהא לו חצר אחרת, וא"כ ה"נ נכרי אף שאין לו דירה מ"מ אמאי א"א לבטל לו. ואולי אפ"ל דישראל שאין לו דירה מ"מ אפשר לבטל לו, דמ"מ יכול לזכות בחצר זו ותהא לו לדירה, לא כן עכו"ם דלאו בר דירה הוא ע"כ ל"ש לבטל לו.

*** ** *

היכן מצינו דין בהלכות שבת, שבחורף מותר ובקיץ אסור.

עיי' בשו"ע (סי' שני' ס"א), שכתב "חצר שפחותה מד' אמות על ד' אמות, שהיא סמוכה לרה"ר אין שופכין לתוכה מים בשבת בימות החמה, וכו', ובימות הגשמים בחצר כל שהוא, מותר לשפוך בה".

המתים כו' עכ"ל, וצ"ב איזה תחית המתים היה ביצחק הרי לבסוף לא נשחט אלא ניצל, אכן בילקוט אי' י"ר יהודה אומר כיון שהגיע החרב לצואר פרחו ויצאה נשמתו של יצחק וכיון שהשמיע קולו מבין שני הכרובים אל תשלח ידך אל הנער חזרה נפשו לגופו והתירו ועמד יצחק וידע יצחק שכך עתידים המתים לחיות ופתח ואמר בא"י מחיה המתים", וא"ש שע"ז קאי מחיה מתים ברחמים רבים.

שימוש בקדשים לצורך קדשים

ויקח אברהם את עצי העולה וישם על יצחק בנו [כ"ב ו'] ובמלבי"ם כי שעדיין לא הקדישו, דאילו הקדישו היה אסור, וכ"ה בחת"ס, וע' במשנת חיים מאת אחי שליט"א שבסליחות של צום גדלי' בעקידה אי' ר' אל הנער והקדישו ונפשו קשורה בנפשו עטרו בעצים כו' יחיד רך הוקל כצבי ענה אומר אבי הנה האש והעצים נביא ותשורה אין להביא כו'.

ובפסחים ס"ו ע"ב אי' שבשבת ע"פ היה כל אחד תוחב הסכין בצמרו או בקרנו של הפסח והק' בגמ' דהא עביד עבודה בקדשים, ות"י שלא היה מקדיש הפסח אלא בעזרה, והתוס' הביאו מירושלמי שתי' דכל עבודה שהיא צורך הקרבן אין בה משום מעילה והביאו רא"י מפרה ע"ש, וכפי הנראה דהבבלי ס"ל דאסור עבודה בקדשים הוא אפילו במה שצורך הקרבן, וזה כד' החת"ס.

והנה בשו"ת חת"ס יו"ד סי' ש"ה כי במי שהיה לו בכור ורוצה שלא יתערב בשאר בהמותיו, וע"כ רוצה לקשור עליו חבל או רצועה קטנה לסימן שלא יכשלו בו, וכ' בחת"ס דמותר דלאו עבודה היא כיון שהיא לצורך הבכור, וכמו לענין פרה אדומה דלצרכה לא חשיב עבודה, והובא בפ"ת יו"ד סי' ש"ח סק"א. והי' ק"ל ע"ז דהרי בגמ' פסחים הנ"ל מבואר שאסור להשתמש בבהמת הקדש לצורך קרבן, ואמנם להירושלמי מבואר שמותר אבל בבבלי מבואר שאסור, (וע' בס' מקור ברוך ח"א סי' כ"ו דגם להבבלי אינו אסור אלא מדרבנן, אך מ"מ ק' מה שהתיר בחת"ס).

והי' נ' דהנה צ"ב למאי הוצרכו כל אחד להביא סכיניו מביתו, דאטו לא היו סכינים בעזרה, ואמנם אפשר דמשום ריבוי הפסחים לא היה די סכינים, ומ"מ הרי משמע בגמ' שכל אחד היה מביא סכין וזה צ"ב.

ובשו"ת חת"ס חיו"ד סי' קי"ד כי דהרי פסח אין נאכל אלא למנויו, ואי בית השחיטה רותח אין יכול לשחוט פסח בסכין ששחט בה כבר פסח אחר, כיון דמבליע מפסח זה לפסח אחר, אא"כ יעשה הכשר בין זה לזה, וע"כ הביא כל אחד סכיניו מביתו. והנה באמת בחולין דף ח' ע"ב נחלקו בסכין ששחט בה טריפה אי צריכה הגעלה או הדחה וקימ"ל דסגי בהדחה, ועי"ש ברש"י דאף אי בית השחיטה רותח מ"מ הסכין שהוא קשה אינו בולע, אלא דמ"מ י"ל דהיו מביאין כל אחד סכיניו כדי שלא יצטרכו אף הדחה. וע' בזרע אברהם סי' ז' אות ג' (והוא מהגר"א לופטביר ז"ל), שכי' ג"כ ע"ד החת"ס אלא שכי' דלמ"ד דסכין ששחט בה טריפה א"צ הגעלה מ"מ הביאו כל אחד סכיניו כדי שלא יצטרכו נעיצה, וכוונתו ע"פ המבואר בשו"ע יו"ד סי' י' ס"ג דסכין ששחט בה כמה טריפות צריך נעיצה, וע' תוס' חולין שם ד"ה והלכתא.

ולפ"ז א"ש שבאמת לצורך הקרבן מותר אלא שס"ל להבבלי שזה אינו צורך הקרבן אלא צורך הבעלים שלא יצטרכו להכשיר את הסכין, אבל היכא שהוא צורך ההקדש מותר וא"ש ד' החת"ס לשי', אלא שק' ד' החת"ס עה"ת שלא הקדיש את יצחק קודם וע"כ הי' מותר להניח עליו העצים.

וע' בשע"ת סי' תרע"ג ס"ק ד' וע' בר"י בשם מהר"י מולכו שאם צריך לעיין איזה דין בספק שנפל לו בנרות שהדליק ואין לו נר אחר שרי לעיין הדין ההוא לנר אור חנוכה דכמה רבנותא התירו בתשמיש מצוה, ואף מאן דאסר מ"מ לצורכה יש להתיר דומיא דשישנים בבה"כ לצורך בה"כ וכן בפרה אדומה כל שלצורכה לאו עבודה היא ע"ש, וראייתו יש לדחות אך כיון שהיא דרך עראי נראה פשוט דמותר עכ"ל.